उन्नतिमत् *a.* 1 Elevated, projecting, plump (as breasts); सा पीनोन्नतिमत्पयोधरयुगं धत्ते Amaru 34; Śi. 9. 72. –2 High, sublime.

उन्नमनम् 1 Raising, lifting up. –2 Height, elevation.

उन्नमित *p. p.* 1 Raised, lifted up. प्रयत्नोन्नमिता नमत्फणैः K. –2 Heightened, increased, proved to be superior; °उपदेशः M. 3.

उन्नम्र *a.* Erect, upright, lofty, high (fig. also); उन्नम्रताम्रपटमण्डपमाण्डितं तत् Śi. 5. 68; °ता erectness, uprightness (of the body).

उन्नामः Raising, lifting up; शतबुद्धिः कृतोन्नामः Pt. 5. 45 lifted up.

उन्नय, –यनम् See under उन्नी.

उन्नस *a.* [उन्नता नासिका यस्य] P. V. 4. 119 Having a prominent nose; सुकपोलोन्नसाननम् Bhāg. 8. 8. 42. उन्नसं दधती वक्त्रम् Bk. 4. 18.

उन्नह् 4 P. 1 To tie up, bind up, fasten round. –2 To draw out, pull out. –3 To come out of, rise from.

उन्नद्ध *p. p.* 1 Tied or bound up, fastened; तेऽस्य मुक्तागुणोन्नद्धं मौलिमन्तर्गतस्रजम् R. 17. 23; 18. 50; Ku. 3. 46. –2 Swelled, increased, heaving; श्वासोन्नद्धपयोधर Gīt. 12. –3 Unbound. –4 Elated, flushed with; वीर्य°, मद°, बल° &c.

उन्नहन Unfettered, unbound; नैवान्यतः परिभवोऽस्य भवेत्कथंचिन्मत्संश्रयस्य विभवोन्नहनस्य नित्यम् Bhāg 11. 1. 4.

उन्नाहः 1 Projection, protuberance; स्तन° Māl. 9; rise; बलाहक° K. 26. –2 Tying up. –3 Excess, abund; नरकस्तमउन्नाहो Bhāg. 11. 19. 43. –4 Impudence, haughtiness; N. –हम् Sour gruel made from the fermentation of rice.

उन्नाभ *a.* 1 Having a projecting navel, corpulent. –भः N. of a king of the Solar race.

उन्नाल *a.* With the stalk prominently appearing; Māl. 9. 13.

उन्निद्र *a.* [उद्गता निद्रा यस्य] 1 Sleepless, awake, without one wink of sleep; तामुन्निद्रामवनिशयनां सौधवातायनस्थः Me. 90; विगमयत्युन्निद्र एव क्षपाः Ś. 6. 5; Mu. 4. 2; Māl. 3. –2 Expanded, full-blown, budded (as lotuses); °अरविन्दम् K. 22; उन्निद्रपुष्पाक्षिसहस्रभाजा Śi. 4. 13, 31; 8. 28. –3 Shining (as the moon). –4 Bristling (as hair).

उन्निद्रकम्, उन्निद्रता *f.* Sleeplessness.

उन्नी 1 P. 1 To lead upwards, bring up; ऊर्ध्वं प्राणमुन्नयति Kaṭh. 2. 5. 3; ब्रह्मादित्य मुन्नयति Mb. 3. 313. 46. –2 To raise, erect, lift up; (Ā.) दण्डमुन्नयते Sk.; स्वदंष्ट्रोन्नीतधरो वराहः Bhāg. –3 To bring out of, free from, help, rescue, redeem; रसाया लीलयोन्नीतां उर्वीम् Bhāg. –4 To draw up (as water); वने निपूतं वन उन्नयध्वम् Rv. 2. 14. 9. –5 To stroke; straighten out. –6 To lead out or aside, lead away; एकान्तमुन्नीय Mb. –7 To press out, extract. –8 To infer, ascertain, guess, conjecture; कथमपि स इत्युन्नेतव्यस्तथापि दृशोः प्रियः U. 3. 22, 1. 29, 6. 26; V. 4; प्रकृतिप्रत्ययाद्यर्थैः संकीर्णे लिङ्गमुन्नयेत् Ak. –9 To fill completely. –10 To lead off (in singing), काचित्समं मुकुन्देन स्वरजातीरमिश्रिताः। उन्निन्ये पूजिता तेन प्रीयतां साधुसाध्विति॥ Bhāg. 10. 33. 10. –11 To lead aside, separate; दैवेनैकत्र नीतानामुन्नीतानां स्वकर्मभिः Bhāg. 7. 2. 21.

उन्नयः, उन्नायः P. III. 3. 26. अवोदोर्नियः 1 Raising, elevating. –2 Height, elevation. –3 Analogy, resemblance. –4 Inference, induction, conclusion. –5 A heap. उन्नायानधिगच्छन्तः प्रद्रावैर्वसुधाभृताम् Bk. 7. 37.

उन्नयन *a.* With the eyes raised upwards; पुरुहूतध्वजस्येव तस्योन्नयनपङ्क्तयः R. 4. 3. –नम् 1 Raising, elevating, lifting up. –2 Drawing up water. –3 The vessel out of which a fluid is taken. –4 Leading away, extracting. –5 Making straight, smoothing; सीमन्त°. –6 Deliberation, discussion. –7 Inference; श्रवणादनु पश्चादीक्षा अन्वीक्षा उन्नयनम्.

उन्नायक *a.* 1 Raising, lifting up. –2 What leads to an inference or conclusion.

उन्नेतृ *a.* 1 Raising, leading up. –2 Leading to an inference. *m.* One of the 16 priests at a sacrifice.

उन्नेत्रम् The office of the उन्नेतृ.

उन्नेय *a.* To be inferred or ascertained by analogy; Śivamahimna Stotra 17; परेषामुन्नेयो भवति U.

उन्मज्ज् (मस्ज्) 6 P. To emerge, rise up; वन्यः सरित्तो गज उन्ममज्ज R. 5. 43, 16. 79; उन्ममज्ज शनकैस्तुहिनांशुः Ki. 9. 23; Ś. 7. 8; Śi. 9. 30.

उन्मज्जक *a.* Emerging, rising up. –कः A kind of ascetic; कण्ठदघ्ने जले स्थित्वा तपः कुर्वन् प्रवर्तते। उन्मज्जकः स विज्ञेयस्तापसो लोकपूजितः॥; दन्तोलूखलिनश्चैव तथैवोन्मज्जकाः परे Rām. 3. 6. 3.

उन्मज्जनम् Emerging, coming out of water. सलिलोन्मज्जनमुज्झति स्फुटम् N. –नः An attendant of Śiva.

उन्मणिः *m.* A gem lying on the surface; अकृष्टपच्यौषधयो गिरयो बिभ्रदुन्मणीन् Bhāg. 10. 27. 26.

उन्मण्डलम् An imaginery circle going from South to North and meant for measuring the day; the east and west circle; Sūrya.

उन्मथ्, उन्मन्थ् 1., 9. P. 1 To shake up, disturb, excite, stir; pain. –2 To strike, kill, destroy; मीमांसाकृतमुन्ममाथ सहसा हस्ती मुनिं जैमिनिम् Pt. 2. 34; धैर्यमुन्मथ्य Māl. 1. 18; विकल्पनिद्रामुन्मथ्य Prab. –3 To tear, cut off, peel off; वन्यद्विपेनोन्मथिता त्वगस्य R. 2. 37. –4 To mix.

उन्मथन *a.* Tearing, disturbing, paining. –नम् 1 Shaking off, throwing off or down. –2 Killing, slaughter; अन्योन्यसूतोन्मथनात् R. 7. 52.